

ต้นแบบของผม

ศาสตราจารย์ รัชสรรค์ แสงสุข

R14001

เมื่อพูดถึงหลวงพ่ोजรัญ ผมอยากจะพูดว่า เป็นความประหลาด หรือ เป็นบุญ หรือ เป็นความประจวบเหมาะ ที่ผมได้ไปรู้จักหลวงพ่อ และ ขอปวารณาตัวเป็นลูกศิษย์ท่าน แต่เดิมมานั้น ผมไม่เคยรู้จักท่าน ผมไปบ้านครอบครัวของภรรยาที่อยู่ทีสุพรรณ ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้เห็นหนังสือเล่มหนึ่ง หน้าปกบอกว่า หลวงพ่ोजรัญ วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี อะไรในทำนองนั้น แต่ไม่ได้เปิดอ่านข้างใน เห็นรูปหลวงพ่ออยู่ที่หน้าปก ผมก็เกิดศรัทธาในใจว่า เป็นพระสงฆ์รูปหนึ่งที่ดูน่านับถือ มีอยู่วันหนึ่งผมจะไปจังหวัดอุทัยธานี มีผู้อำนวยการกองงานวิทยาเขตบางนา ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นคนขับ ซึ่งก่อนไป เราได้คุยกันว่าจะไปที่วัดหนองหญ้าาง จังหวัดอุทัยธานี ที่จะไปวัดหนองหญ้าาง เพราะทราบว่ามีหลวงพ่อที่ทำตูปสมุนไพรร และ ที่วัดรักษาพวกที่ไม่สบายเกี่ยวกับเส้นเอ็น อัมพฤกษ์ อัมพาต โดยใช้สมุนไพรร อยากเห็นเขาว่าทำกันอย่างไร จึงชวนผู้อำนวยการกองวิทยาเขต ไปหาพระที่วัดหนองหญ้าาง และ คนที่รามคำแหงที่อาศัยที่จังหวัดอุทัยธานีก็มีจำนวนมาก ในช่วงเวลาที่ผมจะไปนั้น เป็นเวลาที่จะมีการเลือกตั้งอธิการบดีด้วย ผมเลยคิดว่าจะได้แวะไปเยี่ยมเยือนครอบครัวของชาวรามคำแหงที่อาศัยอยู่ที่จังหวัดอุทัยธานี

ก่อนที่ผมจะออกเดินทางไป บ้านผมอยู่ทางสุขาภิบาล ๑ จึงออกไปทางถนนรามอินทรา ผมนึกขึ้นมาได้ว่า จะไปหาพระแล้วทำไมไม่ฉวยโอกาสทำบุญเสียด้วยเลย ก็เลยแวะหาซื้อสังฆทานแถวรามอินทรา ตัวผมนั่งอยู่บนรถ ส่วนผู้อำนวยการลงไปกับภรรยาผม ผมไม่ได้มองว่าเขาซื้อสังฆทานอะไรบ้าง มองเห็นแต่ว่าร้านนี้มีถึงใส่สังฆทานตั้งอยู่เยอะแยะ เป็นร้านขายเครื่องสังฆทาน โดยตรง ผมมัวแต่มองโน้นมองนี่อยู่ จนภรรยากับผู้อำนวยการกองขึ้นรถมา บอกว่าเรียบบร้อย จึงขับรถออกไป ขณะนั้นเป็นเวลา ๑๐ โมงกว่า ๆ เกือบ ๑๑ โมง ขับไปถึงอุทัยธานีก็หิวข้าวขึ้นมา เลยแวะไปอ่างทอง ขับเส้นถนนสายเอเชีย ผมจำได้ว่าผมเคยไปอ่างทองแล้วมีอาหารจำพวกปลาแม่น้ำ ก็เลยชวนกันไปหาทานกลางวันร้านที่ว่า ถึงตรงนั้นก็เกือบเที่ยง ทานกันเสร็จประมาณบ่ายโมง ออกจากอ่างทองไปแล้ว ขับผ่าน

วัดเกษไชโย ผ่านสถานที่ต่าง ๆ ที่นี้พอไปถึงจังหวัดสิงห์บุรี เขาก็มีป้ายบอกไว้ว่าอำเภออะไร ต่ออะไร และมีป้ายบอกไว้ อำเภอพรหมบุรี ก็นึกขึ้นมาได้จึงถามภรรยาว่า หลวงพ่ออะไรที่มีหนังสืออยู่ที่บ้านยายที่สุพรรณบุรี ภรรยาบอกหลวงพ่ोजรัญ ถามว่าวัดอยู่ที่ไหน ไม่มีใครรู้ว่าวัดนั้นอยู่ที่ไหน ผมรู้สึกหงุดหงิด จำชื่ออำเภอก็ไม่ได้ว่าอยู่อำเภออะไร เพื่อใกล้จะไต่แจะหา ได้ถูก คิดอย่างนั้นก็พอดีมาผ่านหน้าวัดอัมพวัน จะเป็นด้วยเหตุบังเอิญ ทำไมจึงมองไปตรงนั้นก็ไม่ทราบ เห็นป้ายเล็กนิดเดียว วางกับพื้นดิน เป็นป้ายสี่เหลี่ยมยาว ๒ คืบ กว้างนิดเดียวเท่าฝ่ามือ เขียนว่าวัดอัมพวัน ผมก็บอกผู้อำนวยการกองให้หยุดรถ ก็พอดีเลยป้ายวัดไปแล้ว ผมจึงบอกว่าผมเห็นชื่อวัดอัมพวัน ต้องเป็นวัดนี้แน่นอน ในเมื่อเรามาตรงนี้แล้ว ทำไมเราไม่เข้าไปดูก่อน ก็ถอยรถมาอีกตั้งไกล เมื่อเลี้ยวเข้าถึงประตูวัดแล้ว ก็เข้ามาที่ตรงกุฏิหลวงพ่อ ผมไม่ทราบว่ากุฏินั้นเป็นกุฏิของหลวงพ่อ ผมลงจากรถเดินมาเห็นเงียบสงบดี ตอนนั้นไม่ค่อยคิดคักนัก ผมเดินเข้าไปถามว่าหลวงพ่องค์นี้อยู่ที่ไหนจะได้ไปไหว้ เห็นคนนั่งรออยู่ในกุฏิหลวงพ่อบ้างมากมาย ผมจึงเข้าไปถามพระรูปหนึ่ง ท่านบอกว่า หลวงพ่ออยู่ข้างบน คอยเดี่ยว บ่าย ๒ โมง จะลงมารับแขก ผมดูนาฬิกา อีก ๑๐ นาที บ่าย ๒ โมง ผมจึงได้เข้าไปนั่ง เห็นใคร ๆ เขาก็เตรียมของถวาย นึกขึ้นมาได้ว่า เอ๊ะ! จะทำอย่างไร จึงขอซองว่าจะถวายเงินซัก ๕๐๐ บาท แล้วหันมาพูดกับแม่บ้าน และ ผู้อำนวยการว่า ไม่ทราบว่าเราจะมาแะวัดนี้ จะได้ซื้อสังฆทานมาเพื่อ ทางผู้อำนวยการบอกว่า ซื้อมา ๒ กัง เขาก็บอกว่าไม่รู้ ตอนแรกคิดว่าจะซื้อถึงเดี่ยว แต่มือกลับไปหิ้วมา ๒ กัง แล้วก็จ่ายเงินให้เขาเรียบร้อย ผมจึงขอสังฆทานต่อผู้อำนวยการ ๑ กัง จะได้นำมาถวายหลวงพ่องค์นี้ เมื่อถึงเวลาตามพิธีการ ก็เลื่อนไหลกันเข้าไปถวายของหลวงพ่อ แล้วก็มาถึงผม เมื่อถวายสังฆทานและซองปัจจัยเรียบร้อยแล้ว ผมก็ได้กราบเรียนหลวงพ่อบอกว่า ผมชื่ออาจารย์รังสรรค์ แสงสุข มาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผมจะลงสมัครเป็นอธิการบดีกับเขา ผมอยากเป็นอธิการบดีรามคำแหงครับ ขอพิจารณาตัวเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อ ถ้าหลวงพ่อช่วยได้อย่างไรก็ช่วยผมด้วย หลวงพ่อก็มองหน้าผมเฉย ๆ แล้ว ท่านก็บอกว่าดี...ดี แล้วก็บอกว่าได้...ได้ ผมฟังแต่ก็ไม่ได้คิดอะไร กราบแล้วก็ถอยออกมา พอถอยออกมาจะหันเสา ตรงหน้าหลวงพ่อ หลวงพ่อก็เรียกอีก อาจารย์...อาจารย์มานี่ พอไปถึงตรงหน้าท่าน ท่านก็บอกว่าให้เข้ามาใกล้ ๆ ผมขยับไปใกล้แล้วพนมมือ หลวงพ่อก็จับมือผมแล้วโน้มตัวมาเป่าที่หน้าผากของผม ผมหลับตาก็มีแต่ความปีติยินดี คือมีปีติ ซึ่งไม่รู้จะอธิบายอย่างไร ท่านยังย้ำแต่ว่าได้...ได้ อยู่อย่างนั้นเสร็จแล้วผมจึงถอยออกมา ท่านได้ให้พระรูปรัชกาลที่ ๕ ซึ่งทุกวันผมก็เอามาไว้ที่ห้องทำงานผม เป็นพระรูปรัชกาลที่ ๕ พิมพ์จากพระรูปจริงที่อยู่ในกุฏิหลวงพ่อ พร้อมกับหนังสือสวดมนต์

หลังจากที่ถวายของเรียบร้อยแล้ว ก็ออกเดินทางไปวัดหนองหญ้าางต่อ ระหว่างทางที่ไปนั้นผมก็เปิดดูหนังสือสวดมนต์ ตามปกตินั้นตอนเป็นเด็กผมสวดมนต์ตั้งแต่เด็ก คือยายผมเราอยู่บ้านนอกด้วยกัน อยู่อย่างลูกชาวไร่ชาวนา ตอนเย็นพอค่ำเราดูแลพวกลูกจ้างทานข้าวทานปลาแกกันแล้ว เราก็ดูว่าเขาเก็บของเรียบร้อยหรือไม่ ดูแลบ้านช่องให้เรียบร้อย ยายก็จะเรียกพวกหลาน ๆ เข้าไปในห้องยาย แล้วก็พาไหว้พระกัน มีพระองค์เล็ก ๆ องค์หนึ่งซึ่งพอยายเสียชีวิต ผมก็ไปขอพระจากคุณพ่อผม บอกว่าพระองค์นี้ผมได้ไหว้มาตั้งแต่เด็ก ๆ ขอให้ผมได้เอาไปบูชาเถิด ทางญาติพี่น้องก็ไม่ว่าอะไร ก็ให้ผมมา ผมก็ได้ไหว้พระสวดมนต์ ผมสวดมนต์มาตั้งแต่เด็ก ก็สวดตามยาย สวดทีละครึ่งชั่วโมง พอผมมาอ่านหนังสือสวดมนต์ของหลวงปู่ แม้ว่าจะมีถ้อยคำบางอย่างในเชิงปาฏิหาริย์ หรือมีถ้อยคำบางอย่างในเชิงที่มีอิทธิฤทธิ์ก็ตาม ผมก็ไม่ได้ไปสนใจตรงนั้น แต่ผมสนใจตรงที่ว่าในบทสวดทั้งหลายทั้งปวงนั้น เราเพิ่งมารู้ว่าหมายความว่าอย่างไร ไม่ว่าจะเป็น *อิติปิโส บทสรรเสริญพระพุทฺธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ มหาการุณีโก* ไปจนถึงสวด *บรรดาพาทูง* ทั้งหมด ก็ทำให้เกิดความคิดขึ้นมาว่า ถ้าเราสวดมนต์เหมือนเด็ก ๆ ในสมัยก่อนโน้น ก็คงจะดีเหมือนกัน แต่ก็ช่างมันเถอะ อย่างน้อยในขณะที่เราสวดมนต์นั้นเราก็ไม่ได้ทำบาป ก็เลยคิดต่อไปนี้เราจะสวดมนต์ ก็อ่านหนังสือไป สวดไป

หลังจากที่กลับมาจากการไปพบหลวงปู่มาแล้ว ผมก็ได้สวดมนต์มาตลอด ไปทำงานรถมันติด ผมก็สวดอิติปิโส ภาควา ไม่รู้ว่าเท่าอายุหรือไม่เท่าอายุ ว่าไปจนถึงที่ทำงาน อย่างนี้เป็นต้น และเมื่อมาเป็นอธิการบดี ผมก็ตั้งโต๊ะหมู่บูชา ถ้าผมมาแต่เช้า ผมก็สวดมนต์ที่ทำงานเสียเลย หรือถ้านอนที่ทำงานก็จะตื่นขึ้นมาสวดมนต์ ผมอยากจะบอกแต่เพียงว่าการสวดมนต์นั้น ไม่ใช่เรื่องที่จะเหาะเหินเดินอากาศได้ แต่การสวดมนต์นั้น ทำให้เกิดศรัทธาเกิดกุศลจิตในหลายเรื่อง ทำให้เราเกิดสมาธิที่จะทำงานทำการ เรามีความเชื่อมั่นในตนเองว่าเราเป็นชาวพุทธ แล้วก็ได้กล่าวสรรเสริญ พระพุทฺธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ ได้สวดพาทูง และได้สวดมหาการุณีโก ก็จะมี ความปิติในใจว่า วันนี้เราได้ทำหน้าที่ของชาวพุทธแล้ว ในขณะที่เดียวกัน เมื่อสวดมนต์เสร็จ เราก็จะได้แผ่เมตตาให้แก่ทุกผู้ทุกคน หลังจากวันที่พบหลวงปู่แล้ว ผมก็ไปตามกระบวนการของผม ค้อ เข้าดำเนินการเลือกอธิการบดีอธิการบดีของมหาวิทยาลัยรามคำแหงนั้นกว่าจะได้เป็น มันต้องฟันฝ่า จนไม่รู้ว่ายากลำบากแค่ไหน บอบข้ำพอสมควรแก่เหตุ บอบข้ำทั้งจิตใจ บอบข้ำทั้งชื่อเสียงและทุกสิ่งทุกอย่าง

เมื่อผมได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม เป็นอธิการบดีแล้ว ผมได้นึกถึงหลวงพ่ोजรัฐทันที ผมได้กลับไปหาท่าน และ ไปกราบบอกหลวงพ่อ หลวงพ่อบัดนี้ลูกได้เป็นอธิการบดีแล้ว หลวงพ่อบอกว่า เออดี...เออดี หลวงพ่อได้สอนเรื่องที่สำคัญ ๆ หลายเรื่อง แต่ในที่นี่นั้นผมอยากจะบอกว่า ถ้าใครยังไม่ได้ทำแล้วจะเสียใจ คือ ความเป็นผู้ที่ให้ ให้ดีกว่ารับ ให้เท่าไรยังมี ให้เท่าไรยังได้ ให้เท่าไรยังมีแล้ว ก็ให้มันจริง ๆ อย่าไปให้ขี้กขย่อน หลวงพ่อได้สอนไว้ว่า “ยิ่งให้ยิ่งได้ ไม่หวงไม่อด หมดแล้วมาเรื่อย ๆ” หลวงพ่อสอนให้เมตตา ให้ที่เป็นสมบัติพัสถาน ให้ทั้งยศถาบรรดาศักดิ์ ให้ทั้งอภัย ให้ทุกสิ่งทุกอย่าง หลวงพ่อได้บอกกับผมอีกอย่างหนึ่งว่า อาจารย์เป็นคนมีภูมิหลัง แล้วถ้าแผ่เมตตาได้ ให้เมตตาจริง ๆ ไม่ใช่แผ่เมตตาไปตามพิธีการแล้วไปแข่งเขา มันไม่ใช่ หลวงพ่อสอนให้เราให้อภัย ใครเลือกเราไม่เลือกเราอย่าไปสนใจ ให้ตั้งใจทำงาน แล้วหลวงพ่อก็ถามว่า เวลาในการเป็นอธิการบดีมีระยะเวลานานเท่าไร ผมได้กราบเรียนหลวงพ่อกว่า เป็นครั้งละ ๒ ปี วาระหนึ่ง เป็นได้ ๒ ปี (ตอนนี้กฎหมายแก้ไขเป็นสมัยละ ๔ ปีแล้ว) หลวงพ่อได้เตือนผมว่า อย่าได้มัวไปจับผิดใคร อย่ามัวแต่ไปมองว่าใครทำชั่วทำเลว อะไร ตรงไหน อย่างเที่ยวไปสอดเที่ยวคั่น ให้ตั้งหน้าตั้งตาทำงาน เวลามันมีน้อย ให้รีบทำงานจะได้มีผลงาน ถ้าไปมัวเที่ยวสอ สอ สอ จะต้องเสียกำลังคน ท่านก็ยกตัวอย่างให้ฟังว่า ราชการชอบสอบสวนคน แต่ไม่ชอบสอนคน หลวงพ่อบอกว่าการสอบสวนคน ต้องเสียกำลังคนไปตั้งเท่าไร ไหนจะต้องตั้งกรรมการก็ต้องเสียกำลังไปตั้ง ๓ คน คนถูกสอบสวนมันก็ต้องคอยวิ่งเต้น ไม่เป็นอันทำงานทำการ มันก็ต้องดิ้นรนต่อสู้ ต้องเสียพยานไปอีกเท่าไร เสียกระดาษหลวง เสียเวลาเสียการเสียงาน แล้วท่านก็ยกตัวอย่างว่า มีปลัดกระทรวงคนหนึ่งพอได้ตำแหน่ง มัวแต่ไปสอบสวนคน ปราบปรามศัตรูไม่เป็นอันทำงาน จนในที่สุด ก็ต้องออกจากตำแหน่งหรือเกษียณอายุราชการ ไปก็ยังไม่มียผลงาน อย่างนี้เป็นต้น ดังนั้นผมจึงได้ข้คิดนี้จากหลวงพ่อกว่า ตั้งใจไว้ว่า

ข้อที่ ๑ ผมจะสวดมนต์ไม่ว่าในที่ไหนใด หากผมว่างผมจะสวดมนต์ ถ้าไม่สามารถสวดจบทั้งหมดได้ ผมก็จะสวดอติปิโส แล้วในขณะเดียวกัน

ข้อที่ ๒ แผ่เมตตาให้ ให้จริง ๆ ให้อภัยเขาจริง ๆ อย่าได้เที่ยวขยักไว้ มีเท่าไรให้จริง ๆ ไม่โกรธ จริง ๆ

ข้อที่ ๓ ต้องปล่อยวาง แล้วไม่สอไม่คั่น ใครเคยเลือกหรือไม่ ใครเคยสนับสนุนผมหรือไม่ เราต้องทำหน้าที่ตรงนี้ไม่มีมิจด ต้องทำไป ใครทำสิ่งใดได้สิ่งนั้น ผมเชื่อในข้อนี้

ดังนั้นผมก็ได้เอาหลักที่หลวงพ่อบอกแนะนำมาใช้ให้เกิดสติปัญญาขึ้น เกิดการระดมผู้คน ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทั้งครูบาอาจารย์ ทั้งเจ้าหน้าที่ ทั้งลูกศิษย์ ได้ช่วยผม ช่วยคิดช่วย อ่านช่วยทำช่วยกันทุกสิ่งทุกอย่าง ใครเก่งในเรื่องใดผมก็ไปไหว้ไปขอเขา ผมบอกว่า ความเก่งของท่านจะไม่เกิดประโยชน์อะไรเลยถ้าหากท่านไม่นำมาใช้ มาช่วยชาติบ้านเมืองกัน เกิด ตั้งอกตั้งใจกันทำงาน มาเลิกเล่นการเมืองกันเถิด หากมีแต่เล่นการเมืองในหน่วยงาน ราชการ แล้วจะเจริญงอกงามกันได้อย่างไร จากนั้น บุคคลเหล่านั้นก็หันมาร่วมมือกันมากขึ้น

ผมได้ตั้งประโยคขึ้นมาว่า คิดอะไรออกให้บอกรังสรรค์ คือผมมาคิดดูแล้ว เห็นป้ายหาเสียงเขาชอบเขียนกันว่า คิดอะไรไม่ออก ให้บอกคนโน้น ให้บอกคนนี่ คิดไม่ออก แล้วจะมาบอกอะไร ผมคิดไปอย่างนั้น ผมจึงบอกไปว่า “ถ้าคิดอะไรออก มาบอกรังสรรค์” เท่ากับว่า ระดมความคิดความอ่าน ใครคิดอะไรออก เขาก็จะได้มาแนะนำเรา จะได้ทำให้เราไม่ใช่คนหูหนวกตาเล่อ เราจะได้เป็นพหูสูต คือ รู้มาก ฟังมาก เห็นมาก เราจะรู้อะไรต่าง ๆ เขาก็ได้ช่วยเราคิด ช่วยเราทำ เพราะเขาก็มีส่วนช่วย บ้านเมืองไม่ใช่ของเราเพียงคนเดียว เราจะต้องรู้จัก รับฟังคนอื่น แต่ไม่ได้หมายความว่า ใครมาพูดอะไรแล้วเราจะต้องฟังหมด ทำตามหมด มันไม่ใช่เช่นนั้น เราต้องนำเอามากลั่นมากรอง โดยใช้วิธีการถามสูตร ของพระพุทธองค์

เวลาผมทุกข์หนัก ผมมักจะโทรไปหาหลวงพ่อบอก หลวงพ่อก็ได้เมตตาช่วยขจัดปัดเป่าให้ ด้วยธรรมะของหลวงพ่อง่าย ๆ ผมได้กราบเรียนหลวงพ่อบอกว่า ขณะนี้ผมทุกข์ใจ เนื่องจากถูกคนเขาโจมตี หลวงพ่อบอกว่า เขาก็โจมตีซิ เพราะเขาก็อยากเป็น ซึ่ง เขาโจมตีเรานั้น เขาก็ไม่ใช่คนดีอะไร คนดีดีเขาจะไม่มีเวลามาโจมตีให้ร้ายใคร เพราะฉะนั้น ถ้าอธิการบดีหนึ่ง ทำงานอยู่ตรงนี้มีตำแหน่งอยู่ตรงนี้ เขาก็จ้องโจมตีเราทำให้มีราคินได้ อย่าไปวิตก จงทำแต่ความดี ทำในสิ่งที่หลวงพ่อบอกสอน เราก็ทำไป

หลวงพ่อบอกเป็นคนกตัญญูกตเวทิตา หมายความว่า หลวงพ่อบอกรู้ว่าใครมีบุญคุณต่อหลวงพ่อบอกแล้ว หลวงพ่อบอกก็ได้ตอบแทนคุณเขา คือ มารดาของหลวงพ่อบอกนั่นเอง หลวงพ่อบอกได้ดูแลผมจำเอาข้อนี้ไปปฏิบัติต่อมารดาผม

ผมไปทำหน้าที่ ผมก็ไปสอนครูบาอาจารย์ สอนลูกศิษย์ สอนข้าราชการทั่วไป ผมบอกว่าในระหว่างที่เรามีหน้าที่อยู่จงทำหน้าที่ อย่าไปคิดเรื่องอื่น เรามีหน้าที่ที่จะทำให้คนมหาวิทยาลัยเจริญงอกงาม เราจะต้องดูแลลูกหลานของคนทั่วประเทศให้เป็นคนดีให้จงได้ เราจะต้องสั่งสอนให้เขามีความรู้ คุณุณธรรม สอนลูกศิษย์ให้เป็นหน่วยที่ดีของสังคม สอนลูกของชาวบ้านให้เป็นคนดีของสังคม แล้วเราก็จะเดินถนนได้ เพราะว่า คนทุกคน หรือคนส่วนใหญ่เป็นคนดี ทำให้เราปลอดภัยไปด้วย

ตอนนี้แม่ผมอายุ ๘๑ ปี ตื่นเช้ามาผมจะถามแม่ แม่จะทานข้าวกับอะไรในวันนี้ แม่ก็บอกมาว่าอยากจะทานอันโน้น อยากจะทานอันนี้ แต่พอถามทุกวันทุกวันเช้า แม่ก็ซักจะรำคาญ แม่ก็ถามว่าจะถามทำไมนัก ถามได้ทุกวัน ถามอยู่ได้ทุกมือ ผมบอกแม่ว่า “ตอนนี้ผมทำหน้าที่ของลูกแล้วผมก็ยังทำได้อยู่ ถ้าผมตายไปหรือผมพลัดพรากไปผมก็จะไม่มีโอกาสได้ตอบแทนบุญคุณแม่” เพราะแม่ได้เลี้ยงดูลูก ๆ มาด้วยความยากลำบาก เราเลี้ยงดูลูกเราจึงเห็นว่าพ่อแม่ลำบากเพียงไร ในขณะที่เดียวกันตอนนี้ แม่ว่าแม่มีอายุ ๘๑ ปี แล้วก็ตามแต่ แม่ก็ยัง พูดได้ กินได้ คิดได้ ทำอะไรได้อยู่ แม่เป็นผู้มีพระคุณ ดังนั้น ผมก็ต้องตอบสนองเมื่อตอนที่แม่ยังสามารถกินได้ พอตอนกินไม่ได้แล้วเอาไปเที่ยวให้กินก็ไม่รู้ว่าใครจะมากิน ไม่รู้ว่าจะเป็นพระจริงหรือพระปลอมที่ไหนมารับบุญไป เพราะฉะนั้นสิ่งที่ทำได้เดี๋ยวนี้ ผมก็จะทำผมไปซื้อเสื้อผ้าใหม่ ๆ มาให้แม่หุง แม่ก็ไม่หุง เพราะเป็นคนโบราณ ผมได้บอกกับแม่ว่า ผ้าไหมสวย ๆ นี้ ลูกไปซื้อมาจากต่างจังหวัด ลูกก็มีกำลังทรัพย์พอที่จะหามาให้หุงห่มได้ ไม่ใช่เราจะเป็นคนคร่ำครวญที่ยากจนแต่เราพอมีพอกินกันมาทั้งตระกูล แม่ก็บอกว่าเอาไว้ตอนทำกฐินก็แล้วกันแม่จะหุงให้ ผมก็บอกกับแม่ไปว่า ไม่ได้ครับ เมื่อถึงงานกฐิน ผมจะหาซื้อให้ใหม่ ตอนนี้ให้หุงไปก่อน แม่ก็บอกเอาเก็บไว้ บอกเสียตาย ผมก็บอกแม่ว่า ไม่ต้องเสียตาย ถ้าหากแม่หุงตอนนี้จะได้บุญ ยิ่งกว่า เพราะลูกจะได้ปีติดีใจ เกิดความศรัทธา ในความกตัญญู กตเวทิตาที่มีต่อบิดา – มารดา แม่จึงยอมหุงผ้าไหมใหม่ ๆ

เวลาไปสอนผู้คน ผมจะเอาสิ่งที่หลวงพ่อกำหนดให้เป็นวัตรปฏิบัติในหลาย ๆ เรื่องเอาไปทำ หลวงพ่อกำหนดเพียรในการสอนผู้คน และ ทนทุกข์ทรมาน ผมเห็นสภาพของหลวงพ่อ ผมยังดูว่าหลวงพ่อกำลังอดทนได้อย่างไร ผมจึงนำมาเป็นตัวอย่าง หลวงพ่อดทน หลับก็ไม่ตื่นนอนก็ไม่กึ่งีบ คนเขาพาไปโน้นพาไปนี่ เหนื่อยแค่ไหน ไม่สบายแค่ไหน ก็ยังเมตตาตามานั่งเทศน์มานั่งสอนผู้สอนคน ปลอดภัยให้ผู้คนทั้งหลายทั้งปวง นั้นแหละเป็นการให้ที่ไม่รู้ว่าเป็นกุศลขนาดไหน หลังจากนั้นผมจึงคิดว่า ผมจะต้องให้สติปัญญาแก่ผู้คน ให้บังเกิดขึ้นใน

ประเทศนี้ให้จงได้ ผมจึงมีแนวคิดขยายมหาวิทยาลัยรามคำแหงออกไปทั่วประเทศ จะได้เรียนกันทั่วถึง ลูกคนยากคนจนก็จะได้เรียน คนร่ำรวยอยู่แล้วก็ยังได้เรียน อย่างนี้เป็นต้น

ผมได้แนวทางจากหลวงพ่อก็คือ เวลามองหลวงพ่อก็คือ ผมไม่อยากจะให้ใครมามองหลวงพ่อกของเราว่า หลวงพ่อกจะเหาะเหินเดินอากาศได้ หลวงพ่อกบรรลุธรรมข้อใด หลวงพ่อกจะเป็นอรหันต์หรือไม่ อย่มาเที่ยวถามเที่ยวพูด แต่จงดูว่าหลวงพ่อกทำอะไร แล้วหากว่ามันเป็นแบบอย่างได้ เป็นความดีงามได้ ทำไมไม่ตามหลวงพ่อก ทำไมไม่ช่วยหลวงพ่อก อย่างนี้เป็นต้น หลวงพ่อกบอกรว่ายิ่งให้ยิ่งมี ยิ่งให้ยิ่งได้ ยิ่งให้ยิ่งมา มันเรื่องจริงหรือไม่ ท่านก็เห็นอยู่กับตา แต่ต้องให้จริง ๆ ไม่ใช่ให้แล้วไปตามทวงอยู่อย่างนั้นอย่างนี้ มันก็ทำให้เกิดปัญหาที่บ้านกับเมืองได้

หลวงพ่อกจรรณูได้ให้แก่ผู้คนแก่ลูกศิษย์ลูกหามากมาย ผมไม่อยากจะพูดถึงความมีอิทธิฤทธิ์ความมีปาฏิหาริย์อะไร เป็นความเชื่อของใครของมัน ผมก็เชื่อของผม ผมไม่อยากจะชวนให้ท่านเชื่อด้วย แต่ให้ชวนเชื่อทางวิทยาศาสตร์ หลวงพ่อกได้สั่งสอนอบรมทั้งจิตใจ ทั้งแนวทางกระทำทั้งแนวทางการพูด แล้วเราจะได้นำไปสอนลูกสอนหลาน ผมได้นำไปสอนลูกศิษย์ผม เวลาประชุมครูบาอาจารย์ ผมได้นำไปเล่าให้ใคร ๆ ฟัง แล้วก็ได้อ้างอิงด้วยว่า เรื่องนี้หลวงพ่อกของเราสอนมา หลวงพ่อกของเราชื่อ หลวงพ่อกจรรณู ผมได้พบครูบาอาจารย์ข้าราชการเจ้าหน้าที่และนักศึกษา มาปฏิบัติธรรม ถวายเป็นพระราชกุศลแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราเป็นประจำทุกปี และได้พามาบวชที่วัดด้วยอย่างนี้เป็นต้น แล้วจากนั้นมาผมก็ปฏิบัติมาเป็นประจำ ผมมีความเจริญงอกงามในหัวใจของผมพอสมควรแก่ฐานะานุรูป ไม่ได้คิดหวังเป็น หวังมี หวังร่ำรวยอะไร ให้มากเกินไป เราก็กินอยู่เท่าที่ร่างกายเราต้องการเท่าที่สภาพควรมีควรเป็น

ผมคิดว่าถ้าบ้านเมืองเรามีคนที่ตั้งสติให้แก่คนได้ เตือนสติให้แก่คนได้ เท่าหลวงพ่อกจรรณูมาก ๆ หลาย ๆ คน แล้วก็ได้พระในทางสอนอบรม แล้วก็เป็นคนนำในการปฏิบัติ เช่นนี้แล้ว ผมว่ามีแต่ความเจริญงอกงามในจิตใจ ชั่วลูกชั่วหลานเรา ผมจึงดำเนินรอยตามอันนี้ ผมเป็นคนไม่มีพ่อก ผมจึงบอกหลวงพ่อกว่า หลวงพ่อกผมไม่มีพ่อก ผมเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อกแล้ว ผมก็เป็นลูกหลวงพ่อกด้วย ผมกราบเรียนท่านอย่างนี้

ผมอยากจะบอกบรรดาลูกศิษย์ทั้งหลายทั้งปวงให้สังสารหลวงพ่อบ้าง หลวงพ่อ
เหนื่อยนะครับ ช่วยกันให้กำลังใจ และในขณะที่เดียวกัน หลวงพ่อเป็นผู้ให้ ให้โดยที่ไม่ได้ถาม
ไม่ได้ไล่ ให้โดยที่ไม่ไปดูว่า หลวงพ่อจะเดือดร้อน หรือ หลวงพ่อจะหาที่ไหนมา หลวงพ่อเป็น
คนให้จริง ๆ ยิ่งให้ยิ่งมี ยิ่งให้ยิ่งได้ ตรงนี้ทุกคนควรจะต้องคิดเรื่อง กตัญญูทเวทิตา

ในชั้นนี้ผมอยากจะเล่าไว้แค่นี้ก่อน เอาไว้วันข้างหน้าผมจะเล่าปรากฏการณ์หลาย ๆ
เรื่องที่ยากจะเล่าฝากลูกศิษย์ของหลวงพ่อด้วยกันได้ทราบไว้ ใครมีประสบการณ์อย่างไร
ใครมีปรากฏการณ์อย่างไร ไม่ว่าในทางจิตใจ หรือ ในทางชีวิตก็ตาม ขอให้ช่วยกันพูดกัน
บอกออกมาตรง ๆ วันนี้ผมมีหลวงพ่อบ้านบารมีคุ่มอยู่ในทางศาสนา และในขณะที่เดียวกัน ผม
พูดตรงนี้ว่า ผมมีวันนี้ได้ หลวงพ่อได้ดึงผมจากเลนจากตม จากที่มืด ไปสู่ที่สว่าง หลวงพ่อ
ได้ให้ยาบำรุงชีวิตจิตใจผม เปิดสมองให้แก่ผม ผมไม่รู้จะตอบแทนพระเดชพระคุณหลวงพ่
ได้อย่างไร เพราะฉะนั้น ผมจึงได้ปวารณาตัวไว้กับหลวงพ่เสมอว่า “มีสิ่งใดที่ผมทำให้หลวง
พ่อได้ ผมจะทำทุกวิถีทาง”

...อาตมาขอแทรกคำกลอนไว้ตรงนี้ให้เป็น คาถาแก้จน คาถาทำให้มีกินมีใช้ คาถาว่า
อย่างนี้

“ไม่ยอมเรียนหรือจะรู้	ไม่ยอมดูหรือจะเห็น
ไม่ยอมทำหรือจะเป็น	จะลำเค็ญย่ำแย่จนแก่ตาย”

ดังนั้นต้องเรียน ต้องรู้ ต้องทำให้เป็น อย่าดูถูกการเรียน เขาให้เรียนอะไรก็เรียนไว้ไม่
เสียหาย ช่วยตัวเองได้ในเวลาจำเป็น

จากเรื่อง “หลวงพ่เล่าเรื่องสมเด็จพระเจ้า”

โดย พระราชสุทธินายกมงคล (หนังสือกฎแห่งกรรมฯ เล่ม ๑๐)